

安多藏语自学读本

(试用本)

第四册

青海民族学院少语系编

青海民族出版社出版

(西宁市西关大街96号)

责任编辑 马德品

青海省新华书店发行 青海民族印刷厂印刷

开本: 787×1092毫米1/32 - 印张: 4

1982年5月第一版 1982年5月第一次印刷

印数: 1—3,800

统一书号: MK7181·73 定价: 0.25元

安多藏语自学读本勘误表

第 一 册

页	行	误	正
3	12	还送气	不送气
4	16	下	上
5	9	不带音	送气
14	16	9	6
27	6	单辅字	单辅音
37	14	的	(删去)
39	1	即	既
39	3	即	既
43	19	[za]	[za]
56	8	ʌz[adza]	ʌza[dza]
56	9	ʌ ŋga	ʌ ŋa
56	10	ʌ ŋga[ŋa]	ʌ ŋa[ŋa]
56	13		ʌ[ka]*
66	12	第二人称	第一人称
101	20	璃玻瓶	玻璃瓶
122	3	润月	闰月

• 加在小舌这一栏内。

第 二 册

页	行	误	正
目录(1)	9	ལྷ་མོ་མ	ལྷ་མོ་མ
1	12	ནང་ང	ནང་ན
4	11	བཟུང་ནས	བཟུང་ན
6	16	jeh a	jieh ha
7	1	gêr	gê
7	2	gon	go
11	4	释注	注释
14	1	ཤོག་ཤོ	ཤོག་ཏ
17	15	ཅིག་ག	ཅིག
23	10	ལྷོང་ལྷོང	ལྷོང་ལྷོང
24	5	嗨!	呀!
30	4	go	so
49	14	释注	注释
50	11	放牧畜	放牧牲畜
59	2	བུག་པ	བུཅུ་བུག་པ
61	18	hcd pa	hod ba
65	2	这一	这一卷
66	9	lên	lan
76	12	མིན་ནས	མིན་ནས
78	1	ja	ja

第 三 册

页	行	误	正
9	11	xeu	xieh
17	15	cdu	chu
18	12	o	wo
18	14	dch	doh
28	18	mear	mgar
29	8	raoh	yaoh
32	16	၄၅	၄၅
39	20	na	ma
52	18	jiɒn	jian
53	1	hna	hua
56	12	၇၃	၄၇၃
58	4	jiɒu	jian
58	15	kaug	kang
58	16	mauɕ	mang
58	17	kaug	kang
58	17	kaug	kang
69	12	o	wo
76	8	ciu	ceh
76	13	kung	kong
76	17	lung	long
80	14	yiu	yeh
85	9	၅၄	၅၄

目 录

དཀར་ཆག

第一课	藏语	སྐབ་ཚན་དང་པོ། བོད་སྐད།	(1)
第二课	藏文	སྐབ་ཚན་གཉིས་པ། བོད་ཡིག	(5)
第三课	藏族的文化(1)	སྐབ་ཚན་གསུམ་པ། བོད་གི་རིག་གནས། (1)	(9)
第四课	藏族的文化(2)	སྐབ་ཚན་དེའི་བ། བོད་གི་རིག་གནས། (2)	(15)
第五课	藏族的历史	སྐབ་ཚན་ལུ་བ། བོད་རིགས་གི་མ་རྒྱུས།	(19)
第六课	藏族的宗教信仰	སྐབ་ཚན་རྒྱལ་བ། བོད་གི་ཚོས་ལུགས་དང་པོ།	(24)
第七课	拉萨	སྐབ་ཚན་བདུན་པ། ལྷ་ས།	(27)
第八课	布达拉宫	སྐབ་ཚན་བརྒྱུད་པ། ཕུ་ཤོ་ཉ་ལ།	(32)
第九课	塔尔寺	སྐབ་ཚན་དགུ་པ། སྐ་འབུམ།	(36)
第十课	藏历	སྐབ་ཚན་བརྒྱུ་པ། བོད་ལོ།	(41)
第十一课	藏医	སྐབ་ཚན་བརྒྱུ་གཅིག་པ། བོད་གི་མྱམ་དབུས།	(44)
第十二课	“漏”	སྐབ་ཚན་བརྒྱུ་གཉིས་པ། ཟགས།	(48)
第十三课	狐狸为王	སྐབ་ཚན་བརྒྱུ་གསུམ་པ། བ་སྐྱེས་རྒྱུ་ལ་བོ་ལྷོད་པ།	(51)
第十四课	藏族	སྐབ་ཚན་བརྒྱུ་གསུམ་པ། ཁྱེད་ཀྱི་མཚན།	(55)

第十五课	祝婚词 (1)	སྐབ་ཚམ་བཙུ་ལྟ་བུ། ལྷོ་བཤད། (1) (59)
第十六课	祝婚词 (2)	སྐབ་ཚམ་བཙུ་བྱུག་པ། ལྷོ་བཤད། (2) (69)
第十七课	藏族民歌	སྐབ་ཚམ་བཙུ་བྱུག་པ། བོད་གི་དམངས་མཁུ། ... (80)	
第十八课	藏族谚语	སྐབ་ཚམ་བཙུ་བཙུད་པ། བོད་གི་གཏམ་དཔེ། ... (91)	
第十九课	藏族谜语	སྐབ་ཚམ་བཙུ་དབྱེ་བ། བོད་གི་ཁྲིད། (103)	
	词汇表	བོད་སྐད་ལྷི་རྩུ་མིག་..... (111)	

ཚུགས་ཆ་གི་ཡུལ་སྐད་ལ་བཟེས་ནི་རེད།

དེ་མིན་ནས་མྱི་རྒྱལ་གི་མྱིས་ཡུལ་སྐད་ས་ཁུལ་ལྷ་ཡིས་བཅད་ཡོད་ནི་
ར་ཡོད་གི་དེ་དེ་ལ་དུགས་ཚུགས་གི་ཐོད་སྐད་ར་འབྲུག་ཡུལ་ར་འབྲུག་
སྐད་ས་ཚུགས་གི་ཐོད་སྐད་ལ་བཟེས་ནི་རེད། དེ་ལྟ་བུ་རྒྱལ་ཁབ་ནང་
གི་ཐོད་སྐད་(དང)ཁྱད་བར་ཡོད་གི

ཐོད་སྐད་དེ་ས་ཁུལ་རེ་རེ་གི་ནང་ན། ད་ཅུང་རང་རང་ས་ཆ་གི་
ཕལ་སྐད་ཡོད་གི་དེ་ཆར་མ་ལུ་བཟོས་ཞིབ་དཔྱད་ཡིད་དཔོན་གི་མིག་
ཡིན།

ཐོད་སྐད་ནང་ན་གཏམ་དཔེ་ར་ལེགས་བཟད་ལེར་ལོ་རྒྱུགས་ལྷིག་
ཡོད་གི་བཟད་མཁའ་བྱིས་གིས། གཏམ་བཟད་ན་གཏམ་དཔེ་དག་
དག་ཡིན་ནི་རེད། དེའི་ལྷུབས་གིས་ཐོད་སྐད་ལ་སྟུན་རག་ཅན་གི་སྐད་
ཆ་ཡག་པ་ལྷིག་ཡིན་བཟེས་ན་ར་མི་ཚོགས་རྒྱ་མཐོང་གི་ཐོད་ལ་གཏམ་དཔེ་
ལྷིག་ཡོད་ནི་རེད། གཏམ་སྟུན་ན་ཉན་ནི་མང་། ཟས་ཞིམ་ན་ཟ་
ནི་མང་། དེ་མིན་ནས་ད་ཅུང་གཏམ་ཡག་དཔོན་གི་གཏམ་དཔེ་ཤོད།
མོ་ཡག་དཔོན་རྒྱན་ཆ་ཚོགས། བཟེས་ལོ་ལྷུང་ར། ཐོད་སྐད་གི་
ནང་ན་སྐོབ་རྒྱ་དེས་དེས་མང་ནི་རེད།

藏语是汉藏语系中一种主要的语支，它历史悠久，词汇比较丰富，语法比较精密，语言优美动听。目前全世界已有二十来个国家专门在研究和学习藏语。现代藏语大致分为三大方言区：

一、卫藏方言区 指的是以拉萨和日喀则为中心的西藏自治区本部的方言区域。

二、康方言区 指的是四川省甘孜藏族自治州，云南省迪庆藏族自治州和西藏昌都地区，青海玉树地区。

三、安多方言区 包括青海省大部分藏族地区，甘肃省甘南藏族自治州，四川省阿坝藏族自治州的北部地区而言。

此外，还有些外国人认为藏语有五大方言，他是包括了拉达克一带的藏语和不丹、锡金、尼泊尔等国境内的藏语。而这些方言跟我们国内的藏语不同。

藏语在大的方言区内，还有许多小土语群，这些都是我们研究的课题。

藏语中有着丰富的谚语和寓言，善于辞令的人，在他的语言中都包含有大量的谚语，所以藏语可以称为诗歌般美丽的语言。正如藏语谚语中说的“语言优美人爱听，饭食香甜人爱吃”；另外还有：“语言要谚语，姑娘要装饰”。所以学好藏语谚语对提高藏语的表达能力有着极其重要的意义。

生 词

ཇིག་གསུང།

- ཤང་གངངས། (shgd dang 嘎当) 语调, 声调
 དབུས་གཙང། (wui zang 卫藏) 西藏; 卫藏
 ཡུ་ཤང། (you shgd 佑嘎) 方言
 ཁམས་པ། (kam ba 卡木巴) 康巴人
 སི་ཁྲོན། (si chuan 四川) 四川
 དཀར་མཛོལ། (gar mzei 嘎儿孜) 甘孜(地名)
 ཡུན་ནན། (yun nan 云南) 云南
 བདེ་ཆེན། (wdê qên 迪庆) 迪庆(地名)
 ཆབ་མདོ། (qia mdo 恰木兜) 昌都(地名)
 ཡུ་ཤུ། (yu shu 玉树) 玉树(地名)
 ཀན་ལྷོ། (gan [qo] 甘洛) 甘南(地名)
 ར་པ། ([ŋ]a ba འ巴) 阿坝(地名)
 ལ་རྟགས། (la dah 拉达禾) 拉达克(地名)
 འབྲུག་ཡུལ། (nzhoh you 周佑) 不丹
 འབྲས་ལྗོངས། (mzhi jiong 哲炯) 哲孟雄; 锡金(地名)
 གཏམ་དཔ། (dam hual 丹淮) 谚语
 ལེགས་བཤད། (lêh xie 伪合歇) 格言

第二课 藏文

སྒྲིབ་ཚན་གཉིས་ལ། བོད་ཡིག

བོད་ཡིག་ཟེར་ནི་འདི། བོད་མི་དམངས་སྐྱུན་མོང་གི་ཡི་གེ་ཡིན།
 ལྷོ་མའི་རྒྱལ་རབས་བརྒྱུད་པའི་བར་སྐབས་ཟིག་ག། བོད་གི་བཅའ་པོ་
 ཚེས་རྒྱལ་ཤོད་བཅའ་སྐམ་པོས་རྒྱལ་ཤིང་འཛིན་མོ་རས་(རྒྱལ) བ་ཚོ།
 ལྷོ་མ་ཚེས་ཚོན་མི་སམ་ཚེ་ལ་ར་རོགས་པ་ལྷོ་བཅུ་རྒྱལ་མངགས་གས།
 ལྷོ་གར་ར་སྒྲོབ་སྒྲོང་ཡོད་གི་སོང་ཟིག། ཁོང་ཚོས་ལྷོ་ར་ཚོན་ནི་གི་རྒྱ་
 གར་གི་ཡི་གེ་འད་པེ་བཞག་ནས། བོད་རིགས་རང་གི་དམོ་རྩོ་བོད་
 ཡིག་བཅའས་ནི་རེད།

ལྷོ་མའི་རྒྱལ་རབས་དགུ་བའི་ནང་ན། བཅའ་པོ་ཁྱི་རལ་བ་ཅན་
 གིས་དབང་བཟུང་ཡོད་ཅས་(རྒྱལ)། བོད་ཡིག་ག་བཅའ་བཟུང་རྒྱ་
 ཚེས་པོ་ཟིག་ཡས། རྒྱལ་རབས་བཅུ་བ་ནས་ལྷོ་མ་པོ་ཚེ་ལོ་ལས་བཅོ་ལྷའི་བར་
 ར་ཡང་གཅིག་ལས་ཟིག། དེ་ནས་ལྷོ་མ་པོ་ལས་ད་ལྷོ་གི་མོ་རྩོང་ཚོ་གཅིག་
 ར་སྐྱམ་བཟུང་གས་ག་གི་མོ་རྒྱལ་ཡོད་གི།

བོད་ཡིག་འདི་ཚེག་བརྒྱུད་ཅན་གི་ཡི་གེ་ཟིག་རེད། གསལ་བྱེད་
 ལྷོ་མ་ཚེ་ར་དབྱངས་ཡིག་བཞི་ཡོད། འདི་འདོན་རྒྱལ་ར་འཁྱི་རྒྱལ་རྩོང་
 གི་རྩོ(ལྷོ) མོ་ཟིག་རེད། དེའི་རྒྱབས་གིས་ཅིག་ཅིག་རྩོན་ཚོན་ཅན་

གི་མི་རིགས་ཡི་གོ་གི་བྱ་བ་བཞག་ཡོད།

ཚོན་མི་མམ་རྩོུ་ལས་ད་ཅུང་བོད་ཡིག་བརྗོད་གི་བརྟན་བཙམ་...
བརྗོད་མམ་མམ། བོད་གི་རྣམ་ཡིག་ཡག་བ་ཡས་བཞོད་རྒྱུ་ལོ་ཁ་དཔེ་
ཚོད་མི་འདྲ་བ་ཟིག་བཞག་ཡོད།

བོད་ཡིག་བརྗོད་མམ་ལོ་གཞུག་ནས། བོད་རིགས་གི་རིག་གནས་ལྱལ་
བཞག་ལྷུང་ཉམ་ཡིད་རྒྱུ་ལོ་ར་ཤོང་སྤེལ་ལ་གཏོང་རྒྱུ་ལོ་ཁ་ལུས་བ་རྒྱག་
ལྷུང་ཟིག་ལྷུང་ག། དེས་མི་ཚོད་ལུ་བརྗོད་མམ་རྒྱལ་ར་ལྷུང་རིགས་གི་ཚོ་
རྒྱལ་ར་རིག་གནས་གི་ཚོག་ག་ར་མན་ཚོགས་ཚེན་པོ་ལྷུང་ཡོད་གི ད་རྒྱ་
རྒྱལ་ཁབ་ཆ་ཚོག་གི་མཁས་པ་ཚོས་བོད་ཡིག་ག་ཞིབ་འཇུག་ཡས། བོད་
རིགས་གི་རིག་གནས་འ་མཚོང་ཚེན་མི་འདྲ་བ་ཡིད་གོ་གི རྒྱལ་ཁབ་
ཡོངས་ཚོགས་ག་བཅིངས་བརྗོད་ཡས་ནས་རྗོ་གི ལུ་བརྗོད་ཉམ་ར་མི་
དམངས་སྤྱིད་གཞུང་གིས། བོད་ཡིག་གི་བྱ་བ་ལས་རྩོུ་ར་བོད་རིགས་
ལས་བྱེད་བ་ཁྲི་ཚོ་མང་པོ་སྤྱིད་སྤྱིད་ཡས་ནས་མི་ཚོད། ཅ་ཁྲིམས་གི་
ཚོག་ག་ར་མི་རིགས་སོ་སོས་རང་རང་གི་རྣམ་ཡིག་བཞོད་རྒྱུ་ལོ་དབང་ཆ་
ཡོད་བཟེས་བྱིས་ཡོད། དེའི་རྒྱབས་གིས་བོད་ཡིག་ད་ཅུང་ཡར་ར་དར་
རྒྱུ་ལོ་གསེར་ལམ་ཚེན་པོ་ཟིག་གཏོང་ཡོད་ནི་རེད།

藏文是藏族人民通用的文字。公元七世纪中叶，吐蕃王朝赞普松赞干布执政时期，派大臣屯弥三博扎等十六人去印度求学，他们回吐蕃后，参照梵文字母，创造了藏族自己的文字。

公元九世纪赤热巴巾执政时，又作了一番较大规模的改革，十世纪末至十五世纪初又进行过一次修定。从此，藏文便基本上固定下来了，至今已有一千三百多年的历史。

藏文是一种拼音文字，有三十个字母，四个元音，拼读和书写都容易，是一种比较先进的民族文字之一。

屯弥三博扎根据声明建立了一套藏文文法体系，这对正确地使用藏语文起了一定的规范作用。藏文对保存和发展藏族文化，起了巨大的作用。对祖国文化和人类历史都有着很大贡献。目前有许多国家的学者都在积极地研究藏文，而且对藏族文化给予了很高的评价。从解放后到现在我们党和政府培养了数以万计的藏文工作者和藏族干部，并在宪法上规定了藏文和其他少数民族的语言文字都应受到尊重。本民族有使用自己语言文字的权利。为藏文进一步发展开辟了一条金光大道。

生 词

ཚོག་གསལ་རྒྱུ་

- དུས་རབས་བདུན། (dui rab wdun 堆日卜頓) 七世纪
 བཅན་པོ། (zan bo 赞布) 赞普
 ཚོག་ཀུལ། (qi jial 曲加) 法王
 སྟོང་བཅན་སྐམ་པོ། (song zan gam bo 松赞干布) 松赞干布
 (人名)
 རྒྱལ་མིང། (jia sed 加思) 国政
 ལོན་ཚེན། (lon qên 论钦) 大臣
 ཅོན་མི་སམ་ལྷོ་ཤ། (ton me sam bo zha 屯弥桑木博扎)
 屯弥三博扎(人名)
 མངགས། (m[ŋ]ah ལ) 派遣
 རྒྱ་གར། (jia gar 加嘎儿) 印度
 བཅམས། (zam 札木) 著作；写作
 མི་རལ་བ་ཅན། (chi ra wa jian 尺热瓦坚) 赤热巴巾(人
 名)
 བསྟན་བཅོས། (dan ji 丹吉) 论著；论经
 རྐྱེད་སྦྱང། (jled sang 结桑) 培养
 ཅ་མིམས། (za chem 扎撒木) 宪法
 གསེར་ལམ་ཚེན་པོ། (sêr lam qên bo 色儿拉木亲波) 金光大道

第三课 藏族的文化(1)

སྐྱོད་ཚན་གསུམ་པ། བོད་གི་རིག་གནས།

བོད་གི་རིག་གནས་གི་ཚུགས་ནས་བཟང་ན་ཅིག་ཅིག་ཡར་ཚོན་……
 ཅན་ཟིག་ཡིན་ནི་དེ། སྐྱོད་ཟིག་ར་ལུ་མ་བཟུ་གི་རིང་ང། ལུ་བཟོ་
 བོད་གི་རལ་ཚལ་མི་དམངས་གིས། རྒྱ་རིགས་ར་མི་རིགས་གཞན་པ་
 གི་རིག་གནས་སྲངས་(དང་ལེན་ཡས) རྣོ་ཚོག་ག རང་གི་རིག་གནས་
 འཛེར་ཚེན་ན་ཁེར་བཟུབས་ཡས་ཡོད། དཔེ་མཚན་རྒྱ་ན་ལུ་ད་ཚོ་སྐྱོད་
 མི་འདྲ་བ་ཡོད་རྣོ་གི་རི་མོ་ར་རྣོ་འཁྱེལ་གི་བཟོ་སྐྱེལ། བཟོ་ད་ཉམས་
 རོ་མཚར་ཅན་གི་འཁྱེལ་ལུ་ར་རྣོ་བས་ལུ་མཁེལ་ཅལ་ཅན་གི་སྐོ་གར་……
 འདྲ་མོ། ཉན་ན་ལུ་ལོ་ལྷ། ལང་དོན་འཁྱེལ་ས་ལོ་གཏམ་དཔེ་
 ར་བག་སྐོ་ཅན་གི་ཁེད། མི་རིགས་རང་གི་རྣོ་ལུ་ར་གཏམ་རྒྱུད།
 གནའ་གཏམ་ར་ལེགས་བཟང་དུ་དམངས་སྐྱོ་གཞན་ལེར་ག་རྣོ་དེ་བཟོ་……
 བཟུས་ན་ད་བོད་རིགས་སྐོ་རིག་པ་ཅན་གི་མི་རིགས་ཟིག་ཡིན་ལོ་རྣོ་གས་
 ཟིག་ཡོད།

བོད་རིགས་གི་རི་མོ་ར་ལེ་བས་རི་ས་རྣོ་རིས། མིང་པར་རི་མོ་ལེར་
 རྣོ་འཁྱེལ་འཁྱེལ་བཟར་རྒྱུ་ཡོད་གི དེ་རིགས་གི་ཚོན་ལ་དང་ས་ཡལ་རྣོ་
 འཁྱེལ་ལེབ་རོ། གཤེས་གིས་གསོན་པོ་ལེག་ག་རིག་གི་རྣོ་འཁྱེལ་གི་རྣོ་

ཚལ་ར་ལྟག་པ་དང་རྒྱལ་མེ་གི ལྷ་འདྲ་ར་མཚོན་ཉིན་བཟོ་བལྟས་
 བ་རོ་མ་ལྟུང་འབགས་ཅན་གི་ལག་ཚལ་ལྷིག་ཡོད་གི འཕྲིགས་སྐྱབ་
 གི་ཕྱ་བ་མཚོན་རྒྱ་ནག། ཡང་ལྟུང་ཚོས་ཁེར་རེ་ཡོད། དང་མ་གི་
 དགའ་ལྟན། འབྲས་སྐྱུངས་མེ་ར་བཟུ་གིས་རྒྱན་པོ་ར། ལྷ་འདུམ་
 ར་ལྷ་ཡང་དམོན་པ་འདྲ་འདྲའི་ལས་རྫོལ་ཡིན་རྒྱ་ནག། ལྷ་ཡུལ་དག་
 པོ་ལས་རྫོལ་པོས་ཡིན་འདོད་ནི་ལྷིག་ཡིན། ལྷ་ས་གི་ཚེ་པོ་ཉ་ལ་ཚང་མ་
 རོ་གིས་བཙུགས་གས་ཐོག་རིམ་བཅུ་གསུམ་ཡོད། དེའི་ཐོག་ག་སྐྱེང་
 བ་རང་གི་ར་ལྷ་འདྲ་འདྲ་ལྷིག་གི་ཡོག་འཕྲོ།

པོད་གི་ལྷོ་གར་ད་མི་དམངས་མང་ཚོགས་གི་ནང་ན་མི་ཤེས་ནི་དེ་
 འདྲ་དཀོན་གི ལྷ་མང་ཚོགས་ས་ལྷིག་ན་སྐྱེས་པོ་མ་ཆེ་རྒྱུང་བམས་ཅད་
 གིས་སྐྱེ་ལེན་ཞོར་ར་རྫོ་འཆམ་མས་བསྐྱེད་ཡོད། དེ་པོད་མི་དམངས་
 གི་སྐོ་ཤེམས་ཡངས་ལོ་ར་ཤེམས་རྒྱ་ཆེ་ནོ་ཁོ་ལྷོ་ཡིན།

པོད་གི་ངལ་ཚོལ་མི་དམངས་བམས་ཅད་གིས། རང་གི་འཚོ་བ་
 གི་ནང་ནས་ལྷན་གིས་བསྐྱིགས་ཡོད་ནོ་ལྷ་རྒྱུང་ར་རྣམས་ཐར་གི་ནང་དོན་
 ཟབ་ནོ་ར་ཡག་ནོ་དོ་མས་གནས་ལྷིག་ཐོད་གི དཔེ་བཞག་ན་འང་མ་
 ལུ་སྐྱིང་ན་རྒྱན་ལྷགས་ཆེ་ནོ་གི་སར་རྒྱལ་པོའི་རྣམས་ཐར་དེ། མང་ཚོགས་
 གི་ཁ་རྒྱན་ཚོམ་རིག་ནང་གི་ཅ་ཡ་ཡང་དང་པོ་ཡིན། ད་ལྱང་གཞས་
 ལྷ་གཏམ་དཔེ་འདི་མོ་འདི་ཚོམ་རིག་ཚང་མ་ངལ་ཚོལ་མི་དམངས་གིས་
 རང་རང་གི་ཐོན་སྐྱེད་ར་འཚོ་བའི་ནང་ནས་བསྐྱིགས་ནོ་རིག་གནས་.....
 གི་ཐོན་ལོག་དཔལ་འབར་ཅན་ལྷིག་ཡིན་ནོ་གིས། ལུ་བཟོའི་ཤེས་རྒྱལ་